

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Błus

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 listopada 2017 r.
sprawy **M.B., M.W., M.R.** oraz **R.K.**,
skazanych z art. 212 § 1 i 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanych,
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 1 marca 2017 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego
w W.
z dnia 8 lutego 2016 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R.K., M.R., M.W. i M.B. zostali oskarżeni o to, że:

„1. działając wspólnie i w porozumieniu - R.K. jako redaktor wydania, M.R., M.W. oraz M.B. jako dziennikarze i współautorzy materiału prasowego - w okresie od 27 czerwca 2014 r. do 30 czerwca 2014 r. w W. i na terenie całego kraju za pośrednictwem środków masowego komunikowania, tj. w materiale prasowym pt. „[...]”, opublikowanym w dzienniku „[...]” oraz na portalu internetowym „[...]pl”, pomówili T.M. o to, że brał udział w procederze potajemnego nagrywania prywatnych rozmów w ramach tzw. „a.”, a także o to, że budował swą pozycję w

oparciu o wiedzę uzyskaną z nielegalnych podsłuchów, tj. o takie postępowanie i właściwości, które mogą poniżyć T.M. w szczególności jako przedsiębiorcę i menedżera w opinii publicznej oraz naruszyć jego dobre imię, jak również narazić go na utratę zaufania niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej oraz publicznej

tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

2. działając wspólnie i w porozumieniu - R.K. jako redaktor wydania, M.R., M.W. oraz M.B. jako dziennikarze i współautorzy materiału prasowego - w okresie od 27 czerwca 2014 r. do 30 czerwca 2014 r. w W. i na terenie całego kraju za pośrednictwem środków masowego komunikowania, tj. w materiale prasowym pt. „[...]”, opublikowanym w dzienniku „[...]” oraz na portalu internetowym „[...]pl”, pomówili R.O. o to, że brał udział w procedurze [...] w ramach tzw. „a.”, a także o to, że budował swą pozycję w oparciu o [...], tj. o takie postępowanie i właściwości, które mogą poniżyć R.O. w opinii publicznej oraz naruszyć jego dobre imię, jak również narazić go na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania zawodu doradcy podatkowego,

tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.”.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 8 lutego 2016 r. orzekł:

I. oskarżonych R.K., M. R., M.W. oraz M. B. uznał za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w punkcie 1. i za to na podstawie art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał ich, zaś na podstawie art. 212 § 2 k.k. wymierzył każdemu z nich karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych w wysokości po 20 złotych każda stawka;

II. oskarżonych R.K., M. R., M.W. oraz M. B. uznał za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w punkcie 2. i za to na podstawie art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał ich, zaś na podstawie art. 212 § 2 k.k. wymierzył każdemu z nich karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych w wysokości po 20 złotych każda stawka;

III. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. kary grzywny wymierzone oskarżonym R.K., M. R., M. W. oraz M.B. w punktach I i II wyroku połączył i wymierzył każdemu z nich łączne grzywny w wymiarze po 250 stawek dziennych w wysokości 20 złotych każda stawka;

IV. na podstawie art. 212 § 3 k.k. orzekł wobec każdego z oskarżonych nawiązkę w kwocie 10 000 złotych na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża;

V. na podstawie art. 628 pkt. 1 k.p.k. zasądził od każdego z oskarżonych na rzecz oskarżycieli prywatnych T.M. oraz R. O. kwoty po 75 złotych z tytułu zwrotu kosztów sądowych;

VI. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił wszystkich oskarżonych od obowiązku uiszczenia wydatków sądowych i nie obciążył ich opłatami.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońca wszystkich oskarżonych, oskarżona M.R. oraz oskarżona M.B..

Obrońca R.K., M.R., M.W. i M.B. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

„I. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień złożonych przez oskarżonych w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji nie dał im wiary, chociaż pozostają one konsekwentne, spójne ze sobą nawzajem, a także znajdują oparcie w zeznaniach świadka D. B., a ponadto poprzez uznanie, że M.B. odpowiadała za całość treści artykułu, skoro z wyjaśnień oskarżonej wynika, że odpowiadała tylko za uzyskanie informacji bezpośrednio od T.M. i nie uczestniczyła w pozostałym zakresie prac nad artykułem, a także poprzez uznanie, że oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu;

b) art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu w postaci aktu notarialnego Rep A nr [...] z dnia 2 lipca 2014 r. w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji uznał, że oskarżeni są odpowiedzialni za publikację artykułu na portalu [...]pl chociaż z prawidłowo ocenionego materiału dowodowego wynika, że artykuł opublikowany był jedynie na portalu [...].;

c) art. 424 § 1 i § 2 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku przyczyn dania wiary dowodom z dokumentów poprzez zbiorcze stwierdzenie o przyznaniu im wiary oraz brak wyjaśnienia w treści uzasadnienia wyroku, z jakiej przyczyny sąd pierwszej instancji uznał, że oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu.

II. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na:

- d) uznaniu, że oskarżeni pomówili oskarżycieli prywatnych o to, że oskarżyciele prywatni brali udział w [...]w ramach tzw. a. oraz, że oskarżyciele budowali swoje pozycje w oparciu o [...], w sytuacji, gdy w tekście spornych publikacji nie ma powyżej wskazanych twierdzeń;
 - e) uznaniu, że oskarżeni działali z zamiarem pomówienia T.M. i R. O., przy czym R.K. jedynie na łamach wydania dziennika [...], chociaż z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżeni działali wyłącznie w celu realizacji funkcji informacyjnej prasy oraz z przekonaniem, że relacjonują rzeczywiste hipotezy śledczych wobec uzyskania informacji ze źródła zasługującego na wiarę;
 - f) uznaniu, że działania oskarżonych poprzedzające publikacje artykułów nie spełniły kryterium staranności i rzetelności dziennikarskiej w zakresie przekraczającym uzyskanie komentarza od T. M. i R. O., podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżeni weryfikowali swoje ustalenia w kilku źródłach, również u osób związanych bezpośrednio z prowadzonym śledztwem;
 - g) uznaniu, że oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżeni nie dążyli do popełnienia czynu zabronionego według zaplanowanych wcześniej ról, a działania wszystkich oskarżonych nie wyczerpały łącznie opisu czynu zabronionego, jak również nie wyczerpało go samodzielne działanie któregośkolwiek z oskarżonych;
 - h) uznaniu, że oskarżona M.B. odpowiada za przygotowanie inkryminowanej publikacji w pełnym zakresie, podczas gdy z prawidłowo ocenionego stanu faktycznego wynika, że rola oskarżonej M.B. sprowadziła się do nawiązania kontaktu i uzyskania komentarza od T.M., a w pozostałym zakresie oskarżona w pracy nad artykułami nie uczestniczyła;
 - i) uznaniu, że oskarżeni M.B., M.W., M.R. odpowiadają za publikację artykułu na stronie [...], podczas gdy z poprawnie ocenionego stanu faktycznego wynika, że artykuł opublikowany był jedynie w dzienniku [...] oraz na stronie internetowej [...], a zatem oskarżeni M.B., M.W., M.R. nie popełnili zarzucanego im czynu w zakresie publikacji artykułu na stronie internetowej [...].;
- III. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

j) art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. poprzez uznanie, że R.K. popełnił zarzucany mu czyn poprzez publikację na stronie internetowej [...]pl inkryminowanego artykułu, chociaż jak wynika z poprawnie ustalanego stanu faktycznego oskarżony R.K. jako redaktor prowadzący wydanie dziennika [...] nie odpowiada za zamieszczenie publikacji na stronie internetowej [...]pl., który to stanowi całkowicie odrębne miejsce publikacji i pozostawał jedynie redaktorem prowadzącym dziennika [...];

k) art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 roku poprzez wydanie orzeczenia z naruszeniem powyżej wskazanego przepisu i nieprawidłowe uznanie, że sporne artykuły nie podlegają ochronie związanej z prawem do swobody wypowiedzi, podczas gdy prawidłowa interpretacja art. 10 Konwencji w świetle szczególnych okoliczności i kontekstu niniejszej sprawy, celu publikacji, użytego języka i wykorzystanych źródeł informacji, prowadzą do wniosku, że sporne artykuły nie mogą być podstawą dla uznania, że dziennikarze przekroczyli granicę swobody wypowiedzi i działając z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym pomówili oskarżycieli prywatnych”.

Podnosząc te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Oskarżona M.R. zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając:

„1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.

a) art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień złożonych przez oskarżonych w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji nie dał im wiary, chociaż pozostają one konsekwentne, spójne ze sobą nawzajem, a także znajdują oparcie w zeznaniach świadka D. B., a także poprzez uznanie, że oskarżona działała wspólnie i w porozumieniu z R. K., M. B., M. W.

b) art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu w postaci aktu notarialnego z dnia 2 lipca 2014 r. w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji uznał, że oskarżona jest odpowiedzialna za publikację artykułu na portalu [...] chociaż z prawidłowo ocenionego materiału dowodowego wynika, że artykuł w wersji internetowej opublikowany był jedynie na portalu [...]pl.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na:

a) uznaniu, że oskarżona pomówiła wspólnie i w porozumieniu z R. K., M. B., M. W. oskarżycieli prywatnych o to, że oskarżyciele prywatni brali udział w [...] w ramach tzw. a. oraz, że oskarżyciele budowali swoje pozycje w oparciu o [...], w sytuacji, gdy w tekście spornych publikacji nie ma powyżej wskazanych twierdzeń;

b) uznaniu, że oskarżona działała z zamiarem pomówienia T.M. i R. O. na łamach wydania dziennika [...] oraz [...], chociaż z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżona działała wyłącznie w celu realizacji funkcji informacyjnej prasy oraz z przekonaniem, że relacjonuje rzeczywiste hipotezy śledczych wobec uzyskania informacji ze źródła zasługującego na wiarę oraz weryfikację uzyskanych informacji;

c) uznaniu, że działania dziennikarzy przygotowujących projekt artykułu poprzedzające publikację artykułów nie spełniły kryterium staranności i rzetelności dziennikarskiej w zakresie przekraczającym uzyskanie komentarza od T. M. i R. O., podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżeni weryfikowali swoje ustalenia w kilku źródłach, również u osób związanych bezpośrednio z prowadzonym śledztwem;

d) uznaniu, że oskarżona działała wspólnie i w porozumieniu z R. K., M. B., M. W., podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżona nie dążyła do popełnienia czynu zabronionego według zaplanowanych wcześniej ról, a działania wszystkich oskarżonych nie wyczerpały łącznie opisu czynu zabronionego, jak również nie wyczerpało go samodzielne działanie oskarżonej M.R.;

e) uznaniu, że oskarżona odpowiada za publikację artykułu na stronie [...].pl, podczas gdy z poprawnie ocenionego stanu faktycznego wynika, że artykuł opublikowany był jedynie w dzienniku [...] oraz na stronie internetowej [...], a zatem oskarżona nie może odpowiadać za treści publikacji na stronie internetowej nie objętej aktem oskarżenia;

3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. poprzez uznanie, że M.R. popełniła zarzucany jej czyn, chociaż jak wynika z poprawnie ustalonego stanu

faktycznego oskarżona M.R. nie działała z zamiarem pomówienia T.M. lub z zamiarem pomówienia R. O., a tym samym swoim zachowaniem nie wypełniła wszystkich znamion zarzucanego jej czynu przestępnego.

b) art. 213 § 2 k.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której w inkryminowana publikacja zawierała informacje prawdziwe, a także służyła obronie społecznie uzasadnionego interesu, a zatem oskarżony nie popełnił przestępstwa;

c) art. 29 k.k. w zw. z art. 12 prawa prasowego poprzez jego niezastosowanie, chociaż z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżona M.R. działała w usprawiedliwionym przekonaniu, że zachodzi okoliczność wyłączająca bezprawność albo winę albowiem inkryminowana publikacja zawierała informacje o hipotezach rzeczywiście rozważanych przez śledczych, a informacje te pochodziły z wiarygodnego źródła i były dokonane realizując ważny cel społeczny, a tym samym nie popełniła zarzucanego jej czynu zabronionego;

d) art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 roku poprzez wydanie orzeczenia z naruszeniem powyżej wskazanego przepisu i nieprawidłowe uznanie, że sporne artykuły nie podlegają ochronie związanej z prawem do swobody wypowiedzi, podczas gdy prawidłowa interpretacja art. 10 Konwencji w świetle szczególnych okoliczności i kontekstu niniejszej sprawy, celu publikacji użytego języka i wykorzystanych źródeł informacji, prowadzą do wniosku, że sporne artykuły nie mogą być podstawą dla uznania, że dziennikarze przekroczyli granicę swobody wypowiedzi i działając z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym pomówili oskarżycieli prywatnych”.

Oskarżona wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie.

Oskarżona M.B. zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając:

„1) obrazę przepisów prawa materialnego:

a. art. 212 § 1 i 2 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie i nieuprawnione przyjęcie przez sąd pierwszej instancji, że oskarżona M.B. swym zachowaniem wypełniła znamiona zarzucanych czynów w zakresie zniesławienia oskarżycieli prywatnych T.M. i R.O.;

b. art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. poprzez wydanie orzeczenia z naruszeniem powyżej wskazanego przepisu i nieprawidłowe uznanie, że sporna publikacja nie podlega ochronie związanej z prawem do swobody wypowiedzi, podczas gdy prawidłowa interpretacja art. 10 Konwencji w świetle szczególnych okoliczności i kontekstu niniejszej sprawy, celu publikacji, użytego języka i wykorzystanych źródeł informacji, prowadzą do wniosku, iż artykuł nie może być podstawą dla uznania, że dziennikarze przekroczyli granicę swobody wypowiedzi i działając z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym pomówili oskarżycieli prywatnych:

2) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a. art. 4 k.p.k. i art 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu w postaci aktu notarialnego z dnia 2 lipca 2014 w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji uznał, że oskarżeni są odpowiedzialni za publikację artykułu na portalu [...] chociaż z prawidłowo ocenionego materiału dowodowego wynika, że artykuł opublikowany był jedynie na portalu [...];

b. art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień złożonych przez oskarżoną M. B. oraz pozostałych oskarżonych w zakresie w jakim sąd pierwszej instancji nie dał im wiary, chociaż pozostają one konsekwentne, spójne ze sobą nawzajem, a także znajdują oparcie w zeznaniach świadka D. B., a ponadto poprzez uznanie, że M.B. odpowiadała za całość treści artykułu, skoro z wyjaśnień oskarżonej oraz wyjaśnień pozostałych oskarżonych wynika, że odpowiadała tylko za uzyskanie informacji bezpośrednio od T.M. i nie uczestniczyła w pozostałym zakresie prac nad artykułem, w tym zakresie zbierania i weryfikowania materiałów dotyczących R. O., M. F., jak również nie brała aktywnego udziału w tworzeniu ostatecznej wersji spornych publikacji prasowych;

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na:

a. uznaniu, że oskarżona M.B. pomówiła oskarżycieli prywatnych o to, że brali oni udział w procederze [...] w ramach tzw. a. oraz, że oskarżyciele budowali swoje pozycje w oparciu o [...], w sytuacji, gdy w tekście spornych publikacji brak jest powyżej wskazanych twierdzeń;

b. uznaniu, że oskarżona M.B. działała wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi, podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że oskarżeni nie dążyli do popełnienia czynu zabronionego według zaplanowanych wcześniej ról, a działania wszystkich oskarżonych nie wyczerpały łącznie opisu czynu zabronionego;

c. uznaniu, że oskarżona M.B. odpowiada za przygotowanie inkryminowanej publikacji w pełnym zakresie, podczas gdy z prawidłowo ocenionego stanu faktycznego wynika, że rola oskarżonej M.B. sprowadziła się do nawiązania kontaktu i uzyskania komentarza od T.M., a w pozostałym zakresie oskarżona w pracy nad artykułami nie uczestniczyła;

d. uznaniu, że oskarżona odpowiada za publikację artykułu na stronie [...]. podczas gdy z poprawnie ocenionego stanu faktycznego wynika, że artykuł opublikowany był jedynie w dzienniku [...] oraz na stronie internetowej [...], co za tym idzie oskarżona nie popełniła zarzucanego jej czynu w zakresie publikacji artykułu na stronie internetowej [...].”.

W konkluzji oskarżona wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie od popełnienia zarzucanych jej czynów.

Sąd Okręgowy w W., X Wydział Karny Odwoławczy wyrokiem z dnia 1 marca 2017 r. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 lutego 2016 roku w ten sposób, że:

1. z opisów czynów zarzuconych w pkt 1 i 2 aktu oskarżenia wyeliminował działanie oskarżonego R.K. wspólne i w porozumieniu w zakresie publikacji materiału prasowego na portalu internetowym „[...]pl”, ustalając, iż oskarżony działał w dniu 27 czerwca 2014 r., a z podstawy skazania wyeliminował art. 12 k.k.;
2. złagodził wymierzone oskarżonemu R. K. w pkt I i II kary grzywny do 100 (sto) stawek dziennych oraz w pkt III karę łączną grzywny do 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych.

W pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 lutego 2016 r., a nadto Sąd odwoławczy zasądził również od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa opłaty w kwotach:

1. 300 zł od R.K.;
2. po 500 zł od M.R., M.B. i M.W..

Kasację od powyższego wyroku złożył obrońca M.B., M.W., M.R. oraz R.K., zarzucając:

I. „obrazę przepisów postępowania definiującą tzw. bezwzględną przesłankę odwoławczą, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności albowiem w składzie Sądu drugiej instancji orzekał Sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego P. R. na podstawie delegacji, która nie spełnia ustawowych wymogów warunkujących jej ważność i skuteczność, albowiem delegacja została podpisana przez osobę nieuprawnioną do tej czynności, a ponadto została wydana na okres dłuższy, niż jest to ustawowo przewidziane, tj. na okres dłuższy niż trzy miesiące, z naruszeniem procedury jej przedłużenia, co implikuje wniosek, że orzeczenie zapadłe w niniejszej sprawie w II instancji zostało wydane przez nienależycie obsadzony Sąd, a tym samym naruszono konstytucyjnie gwarantowane prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez właściwy Sąd i zagwarantowane w Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności prawo do rzetelnego procesu sądowego;

II. obrazę przepisów postępowania definiującą tzw. bezwzględną przesłankę odwoławczą, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 430 § 2 k.p.k. poprzez nienależyte obsadzenie Sądu podczas rozprawy odwoławczej w dniu 1 marca 2017 roku albowiem w składzie Sądu orzekała oraz wyrokowała Sędzia Sądu Okręgowego G. P., która była członkiem składu równorzędnego Sądu odwoławczego podczas posiedzenia w dniu 24 stycznia 2017 roku w przedmiocie zażalenia na postanowienie o pozostawieniu apelacji obrońcy od uzupełnienia wyroku Sądu pierwszej instancji bez rozpoznania, co doprowadziło do sytuacji, w której Sędzia Sądu Okręgowego G. P. pozostawała równocześnie członkiem dwóch składów równorzędnych, które powinny mieć inny skład osobowy, w tej samej sprawie, chociaż pozostaje to sprzeczne z konstytucyjną zasadą dwuinstancyjności postępowania;

III. rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 449a § 2 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez uznanie, wbrew jednoznacznej normie prawnej, że oskarżonym nie przysługuje uprawnienie do

zaskarżenia uzupełnienia uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 lutego 2016 roku sporządzonego w sprawie o sygnaturze akt III K .../14 w zakresie nowych ustaleń faktycznych dotyczących poszczególnych rozstrzygnięć, w tym znamion przestępstwa lub ich ocen, gdyż wówczas doszłoby do kwestionowania orzeczenia, chociaż orzeczenie Sądu pierwszej instancji pozostawało skutecznie zaskarżone w całości w imieniu wszystkich oskarżonych na mocy pierwotnej apelacji, nie wniesiono apelacji na niekorzyść oskarżonych, zaś w uzupełnieniu uzasadnienia poczyniono nowe ustalenia faktyczne w odniesieniu do oskarżonych po wydaniu wyroku, które szkodzą ich interesom procesowym, a tym samym naruszono konstytucyjnie gwarantowane prawo do obrony;

IV. rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. 429 § 1 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że apelacja obrońcy od uzupełnienia uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 lutego 2016 roku sporządzonego w sprawie o sygnaturze akt III K .../14 jest niedopuszczalna z mocy ustawy, co uniemożliwiło obrońcy zaskarżenia zakwestionowania nowych, odmiennych z pierwotnymi ustaleń Sądu pierwszej instancji, poczynionych w oparciu o wcześniej wniesioną apelację;

V. rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt. 3 i 5 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 k.p.k. a contrario poprzez nieuzasadnione nieuwzględnienie wniosku o przeprowadzenie na rozprawie dowodu z zeznań świadka B. S. na okoliczność prawdziwości informacji zawartych w spornym artykule w sytuacji gdy był to istotny walor dowodowy, gdyż świadek posiadał bieżący i bezpośredni dostęp do informacji operacyjnych służb, w tym hipotez śledczych oraz wątków badanych w ramach śledztwa dotyczącego tzw. „afery taśmowej” na przestrzeni długiego okresu prowadzenia postępowania przygotowawczego, a w konsekwencji mógł posiadać wiedzę, czy hipotezy postawione w ramach kwestionowanych artykułów rzeczywiście istniały w ramach prowadzonego śledztwa, chociaż wbrew arbitralnym ocenom sądu odwoławczego niemożliwym było przeprowadzenie tegoż dowodu na wcześniejszym etapie postępowania z uwagi na brak wiedzy oskarżonych o posiadanej przez świadka wiedzy o faktach istotnych dla rozpoznania niniejszej sprawy, przy jednoczesnym dowolnym i przedwczesnym stwierdzeniu przez sąd odwoławczy, iż informacje

posiadane przez świadka pozostają objęte tajemnicą, chociaż świadek nie powołał się na tę tajemnicę przed sądem, który w takiej sytuacji mógłby dla dobra wymiaru sprawiedliwości zwolnić świadka z obowiązku zachowania tajemnicy, bądź zwrócić się do właściwego naczelnego organu administracji rządowej o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy;

VI. rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie należytego uzasadnienia, dlaczego sąd drugiej instancji uznał zarzuty i wnioski apelacji obrońcy oraz oskarżonych za niezasadne poprzez zbiorcze i ogólnikowe odniesienie się do zarzutów naruszenia art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 424 § 1 i § 2 k.p.k. oraz zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych co implikuje wniosek, iż sąd odwoławczy nie dokonał należytego rozważenia podniesionych w apelacji zarzutów;

VII. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 54 Konstytucji RP w zw. z art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 roku poprzez wydanie orzeczenia z naruszeniem powyżej wskazanych przepisów i nieprawidłowe uznanie, że sporna publikacja nie podlega ochronie związanej z gwarantowaną konstytucyjnie wolnością rozpowszechniania informacji i prawem do swobody wypowiedzi, podczas gdy prawidłowa interpretacja art. 54 Konstytucji FU i art. 10 Konwencji w świetle szczególnych okoliczności i kontekstu niniejszej sprawy, celu publikacji, użytego języka i wykorzystanych źródeł informacji prowadzą do wniosku, iż artykuł nie może być podstawą do uznania, że dziennikarze przekroczyli granicę swobody wypowiedzi i działając z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym pomówili oskarżycieli prywatnych”.

W konkluzji autor kasacji wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części tj. co do punktu I. 2 oraz II oraz III w stosunku do M.B., M.W., M.R. oraz R.K. i uniewinnienie skazanych od popełnienia zarzucanych mu czynów;

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części tj. co do punktu I. 2 oraz II oraz III w stosunku do M.B., M.W., M.R. oraz R.K. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania;

3. orzeczenie o obowiązku zwrotu na rzecz skazanych opłaty od kasacji w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, przy czym w części w jakiej zarzuca naruszenie prawa niestanowiącego uchybienia wymienionego w art. 439 k.p.k. uznać należało ją za niedopuszczalną (pkt III – VII kasacji). M.B., M.W., M.R. oraz R.K. zostali skazani wyłącznie na karę grzywny. Zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Nie oznacza to jednak, że do kasacji spełniającej wymaganie określone w art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. można dołączyć także inne zarzuty. W tej bowiem części nie będzie to kasacja wniesiona z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., lecz odwołująca się do innych zarzutów, które w takiej sytuacji procesowej nigdy z mocy przepisów ustawy w ogóle nie mogą być podstawą kasacji, a tym samym podlegać kontroli kasacyjnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 grudnia 2006 r., II KK 138/16, R-OSN KW 2006, poz. 2347; z dnia 24 stycznia 2008 r., II KK 271/07, LEX nr 371769; z dnia 13 października 2010 r., IV KK 214/10, R-OSN KW 2010, poz. 1927). Z tych względów niniejsze uzasadnienie musiało być ograniczone wyłącznie do tej części skargi kasacyjnej, w której jej autor wskazuje się na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Zarzut sformułowany w pkt. 1 kasacji nie zasługiwał na uwzględnienie. Wbrew bowiem wskazaniom autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego nie stanowi uchybienia, określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., podpisanie delegacji do orzekania sędziego sądu wojkowego w sądzie powszechnym, na podstawie art. 26 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o ustroju sądów wojkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 358 ze zm.; dalej zwana: u.s.w.), m.in. przez Podsekretarza Stanu. Podnosi się wszakże, że delegacja sygnowana przez sekretarza bądź podsekretarza stanu jest w pełni skuteczna, gdyż osoby te z mocy art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2012 r., poz. 392 ze zm.) władne są realizować

kompetencje ministra w jego zastępstwie (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., I KZP 23/08, OSNKW 2009/2/11). Również twierdzenie autora kasacji jakoby delegacja była wydana na okres dłuższy niż ten przewidziany prawem (art. 26 § 1 u.s.w.) nie jest trafne, gdyż zgodnie z treścią art. 26 § 3 u.s.w. za zgodą sędziego okres delegowania może zostać przedłużony na czas określony. Przepis ten stanowił zresztą podstawę prawną delegowania sędziego Wojskowego Sądu Okręgowego w W. do orzekania w Sądzie Okręgowym w W..

Na aprobatę nie zasługiwał także zarzut 2. Pozostawanie przez tego samego sędziego w dwóch równorzędnych składach Sądu odwoławczego, raz w ramach posiedzenia w dniu 24 stycznia 2017 r. w przedmiocie zażalenia na postanowienie o pozostawieniu apelacji obrońcy bez rozpoznania, a drugi raz w dniu 1 marca 2017 r. na rozprawie odwoławczej, nie stanowiło uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Bezwzględna przyczyna odwoławcza polegająca na tym, „że sąd był nienależycie obsadzony” zachodzi przecież tylko wówczas, gdy skład sądu orzekającego w konkretnej sprawie jest różny od tego, który przewidziany jest w ustawie jako wyłączny do rozpoznawania określonej kategorii spraw, w sądzie danego szczebla i w określonym trybie. Żaden jednak ze wskazanych przez skarżącego przepisów nie wyklucza orzekania przez tego samego sędziego w dwóch powyższych sytuacjach procesowych.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak na wstępie.